

Eenheidswerking

Vertaling van het hoofdstuk Zenki uit Dogen's Shobogenzo

(Tanahashi, K.: Treasury of the true Dharma eye;

Zen master Dogen's Shobo Genzo. Boston 2010, p. 450-452)

Vertaling: Ad van Dun, 8 jan. 2013.

Waar de grote weg van alle boeddha's met hart en ziel wordt beoefend, is er bevrijding en verwerkelijkking.

"Bevrijding" betekent dat je in geboorte [leven, schepping] bevrijd wordt van geboorte [leven, schepping] en dat je in dood bevrijd wordt van dood. Dat wil zeggen, er is onthechting van geboorte-en-dood en er is doorgroding van geboorte-en-dood. Zo werkt de alomvattende beoefening van de grote weg. Er is het loslaten van geboorte-en-dood en er is het bekrachtigen van geboorte-en-dood. Zo werkt de grondige beoefening van de grote weg.

"Verwerkelijkking" is geboorte; geboorte is verwerkelijkking. Op het moment van verwerkelijkking is er niets anders dan geboorte die zich volledig voltrekt, is er niets anders dan dood die zich volledig voltrekt.

Zulke werking maakt geboorte tot louter geboorte en maakt dood tot louter dood. Die werking vindt precies op deze manier plaats en precies op dit moment: niet groot of klein, niet onmetelijk of meetbaar, niet ver weg of dichtbij. Geboorte die op dit moment plaatsvindt is eenheidswerking. Eenheidswerking is geboorte die op dit moment plaatsvindt.

Geboorte is geen komen of gaan. Geboorte verschijnt niet, maar is ook niet al aanwezig. Geboorte is niets anders dan totale manifestatie, zoals ook dood totale manifestatie is.

Wees je ervan bewust dat er ontelbare levensvormen voorhanden zijn in jou die geboorte kent en dood kent.

Overweeg rustig of geboorte en alle dingen die met geboorte verschijnen te scheiden zijn of niet. Er bestaat geen moment en ook geen ding dat losstaat van geboorte. Er bestaat geen verschijnsel en ook geen bewustzijn dat losstaat van geboorte.

Geboorte is als varen in een boot. Je hijst de zeilen en je navigeert. Ook al manoeuvreer je het zeil en de spanen, het is de boot die jou laat varen; zonder boot zou er geen tocht zijn. Maar jij vaart in de boot en jouw varen maakt de boot tot wat het is. Onderzoek zulk een belevingsmoment. Op datzelfde moment is er niets anders dan bootuniversum. De lucht, het water en de oever tezamen vormen het bootuniversum dat niet gelijk is aan een universum dat geen bootuniversum is. Zo laat je geboorte worden tot wat het is: geboorte wordt jouw geboorte.

Als je vaart in een boot, dan zijn jouw lichaam, geest en omgeving tezamen

eenheidswerking van de boot. De hele aarde en de hele hemel zijn dan eenheidswerking van de boot. Zo is geboorte niets anders dan jijzelf; jij bent niets anders dan geboorte.

Kegon, zenmeester Yuanwu van de Jia-berg, zei: "Geboorte is eenheidswerking. Dood is eenheidswerking."

Verhelder en onderzoek deze woorden.

Wat onderzocht moet worden is: de eenheidswerking van geboorte kent weliswaar geen begin of eind en omvat alle hemel en aarde, maar hij vormt ook geen belemmering voor de eenheidswerking van geboorte, noch voor de eenheidswerking van dood. Op het moment van eenheidswerking van dood, waarin hemel en aarde volledig opgaan, wordt de eenheidswerking van dood en de eenheidswerking van geboorte niet door dat moment belemmerd. Dit betekent dus dat geboorte geen hindernis vormt voor dood en dat dood geen hindernis vormt voor geboorte.

Zowel in geboorte als in dood verschijnt alle hemel en aarde tezamen. Maar het is niet zo dat één en dezelfde hele hemel en aarde zich in geboorte en dood volledig kenbaar maken: weliswaar niet één, maar ook niet verschillend; weliswaar niet verschillend, maar ook niet hetzelfde; weliswaar niet hetzelfde, maar ook niet veelvoudig.

Zo ook is er in geboorte de eenheidswerking van alle dingen, en ook in dood is er de eenheidswerking van alle dingen. Er is eenheidswerking in wat niet geboorte is en in wat niet dood is. Er is geboorte en er is dood in eenheidswerking.

Aangezien dit zo is, kun je de eenheidswerking van geboorte en dood vergelijken met een jong iemand die zich plooit en strekt, of met iemand die 's nachts in zijn slaap tast naar het hoofdkussen. Dit is verwerkelijking in een uitgestrekt, wonderlijk licht.

Op zo'n zelfde moment zou je kunnen veronderstellen dat er vanwege de verwerkelijking die tot uiting komt in eenheidswerking voorheen geen verwerkelijking was. Maar ook voorafgaand aan deze verwerkelijking werd eenheidswerking uitgedrukt. De eenheidswerking die voorheen uitdrukking vond is geen hindernis voor de huidige verwerkelijking van eenheidswerking. Jouw wijsheid kan dus ogenblik na ogenblik uitgedrukt worden.

